

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETVRTI ODJEL

PREDMET REBAC protiv BOSNE I HERCEGOVINE

(Aplikacija br. 31832/20)

PRESUDA

STRASBOURG

26. mart 2024. godine

Ova presuda je konačna ali su u njoj moguće uredničke izmjene.

U predmetu Rebac protiv Bosne i Hercegovine,

Evropski sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući kao odbor u sljedećem sastavu:

Anja Seibert-Fohr, *predsjednica*,
Faris Vehabović,
Sebastian Rădulețu, *sudije*,

i Valentin Nicolescu, *v.d. zamjenik registrara Odjela*,

Imajući u vidu:

aplikaciju (br. 31832/20) protiv Bosne i Hercegovine koju je u skladu sa članom 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda ("Konvencija") dana 26. juna 2020. godine Sudu podnio državljanin Bosne i Hercegovine i Hrvatske, g. Marin Rebac, rođen 1962. godine i živi u Derventi ("aplikant") kojeg je zastupao g. D. Dabić, advokat iz Orašja;

odluku da se Vlada Bosne i Hercegovine ("Vlada"), koju zastupa njihova v.d. zastupnica, gđa J. Cvijetić, obavijesti o pritužbi koja se odnosi na pravo na kontradiktorni postupak pred Ustavnim sudom i da se preostali dio aplikacije proglasi nedopuštenim;

izjašnjenje Vlade;

nakon vijećanja na zatvorenoj sjednici dana 5. marta 2024. godine, donio je sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

PREDMET SLUČAJA

1. Aplikant se žalio u smislu člana 6. stav 1. Konvencije na pravičnost postupka Ustavnog suda, jer mu Ustavni sud nije dao priliku da se očituje o izjašnjenjima podnesenim od strane drugih učesnika u postupku.

1. Osporeni postupak Ustavnog suda odnosio se na pravo na slobodu, pravo na poštivanje aplikantovog privatnog života i korespondencije te pravo da ne bude zlostavljan. U skladu sa pravilom 23. Poslovnika Ustavnog suda, Kantonalno tužilaštvo Posavskog kantona i Općinski sud Orašje su podnijeli svoja izjašnjenja. Budući da to nije bilo predviđeno njegovim tadašnjim Poslovníkom, Ustavni sud ih nije dostavio aplikantu. Dana 20. maja 2020. godine, isti je odbacio ovaj slučaj. U cilju usklađivanja svoje procedure sa sudskom praksom ovog Suda, Ustavni sud je 2021. godine odlučio da počne prosljeđivati sva izjašnjenja apelantima na očitovanje.

OCJENA SUDA

I. DOPUŠTENOST

A. Da li su iscrpljeni svi domaći pravni lijekovi

2. Vlada je tvrdila da je aplikant trebao tražiti preispitivanje odluke Ustavnog suda donesene u njegovom slučaju prema pravilu 68. Poslovnika Ustavnog

suda. Sud je već utvrdio da je pravni lijek na koji se Vlada pozvala djelotvoran pravni lijek u slučaju pogreške napravljene od strane Ustavnog suda (vidi, u ilustrativne svrhe, *Tutundžić protiv Bosne i Hercegovine* (odl.) [Odbor], br. 44312/19, tačka 6., 28. februar 2023.). Međutim, budući da Poslovníkom Ustavnog suda, u relevantnom vremenu, nije bilo predviđeno da apelanti moraju imati priliku da se očituju o izjašnjenjima podnesenim od strane drugih učesnika u postupku (vidi tačku 2. gore), jasno je da Ustavni sud nije napravio nikakvu grešku u konkretnom slučaju. Nadalje, Vlada nije pružila nikakvu sudsku praksu koja bi pokazala da je Ustavni sud odlučio preispitati svoju odluku u sličnom predmetu. Sud stoga zaključuje da pravni lijek o kome je riječ nije bio djelotvoran pravni lijek koji je ovaj aplikant morao koristiti. Shodno tome, Sud odbacuje ovaj prigovor Vlade.

B. Da li je aplikant pretrpio značajnu štetu

3. Osvrćući se na drugi prigovor Vlade u pogledu dopuštenosti, Sud, pozivajući se na načela utvrđena u svojoj sudskoj praksi vezana za pojam „značajne štete” (vidi *Sylka protiv Poljske* (odl.), br. 19219/07, tačka 27., 3. juni 2014.), se ne slaže sa Vladom da aplikant nije pretrpio nikakvu „značajnu štetu” u smislu člana 35. stav 3. (b) Konvencije nedostavljanjem spornih izjašnjenja. Dok nedostavljeno izjašnjenje Općinskog suda u Orašju nije sadržavalo ništa novo ili relevantno za predmet, Tužilaštvo je dalo nove informacije. Tvrđilo je da je aplikantu zapravo predlagana hrana u redovnim intervalima tokom njegovog policijskog pritvora, ali da je on odbio nekoliko obroka (posebno *burek*, jer mu se navodno nije sviđao, i sendvič, jer ga je napravio policijski službenik). S tim u vezi Tužilaštvo se pozvalo na pritvorski zapisnik. Štaviše, Ustavni sud se u svojoj odluci izričito pozvao na tu informaciju (vidi *Hrdalo protiv Hrvatske*, br. 23272/07, tačka 37., 27. septembar 2011.; *Maravić Markeš protiv Hrvatske*, br. 70923/11, tačka 52., 9. januar 2014.; *Janáček protiv Češke Republike*, br. 9634/17, tačka 52., 2. februar 2023.; te uporedi *Holub protiv Češke Republike* (odl.), br. 24880/05, 14. decembar 2010.). Shodno tome, ovaj prigovor se Vlade također mora odbaciti.

C. Zaključak

4. Sud konstatira da aplikacija inače nije ni očigledno neosnovana u smislu člana 35. stav 3. (a) Konvencije niti nedopuštena po bilo kojem drugom osnovu. Stoga se mora proglasiti dopuštenom.

II. MERITUM

5. U skladu sa ustaljenom sudskom praksom Suda, koncept pravičnog suđenja uključuje temeljno pravo na kontradiktorni postupak. Pravo na kontradiktorni postupak u principu znači mogućnost strana u krivičnom ili građanskom postupku da se upoznaju sa, i očituju o, svim izvedenim dokazima ili podnesenim izjašnjenjima s ciljem utjecanja na odluku suda. Ovaj se zahtjev također može primijeniti pred ustavnim sudom (vidi, na primjer, *Gaspari protiv Slovenije*, br. 21055/03, tačka 50., 21. juli 2009.).

6. Vlada je pozvala Sud da usvoji manje strog pristup ispitivanjem da li je aplikantov odgovor mogao imati bilo kakav utjecaj na spornu odluku, kao u predmetu *Verdú Verdú protiv Španjolske*, br. 43432/02, tačke 27.-28., 15. februar 2007., i izvori citirani u istoj. Sud, međutim, prvo prima na znanje posebne okolnosti tog predmeta i izričito pozivanje na te posebne okolnosti u tom predmetu (vidi *Verdú Verdú*, citirano gore, tačka 28.). Sud nadalje primjećuje da je u svojim kasnijim odlukama potvrdio svoju gore navedenu ustaljenu sudsku praksu (vidi *Hudáková i drugi protiv Slovačke*, br. 23083/05, tačke 28.-29., 27. april 2010.; *Maravić Markeš*, citirano gore, tačka 52.; i *Janáček*, citirano gore, tačka 54.).

7. Sud ne može prihvatiti argument Vlade da bi prestrogo tumačenje ovog pravila moglo biti u suprotnosti sa principom ekonomičnosti postupka i da bi stavilo nesrazmjeran teret na funkcioniranje Ustavnog suda. Kao što je gore navedeno, u ovom konkretnom kontekstu sve što pravo na kontradiktorni postupak zahtijeva je da strane imaju priliku upoznati se sa, i očitovati se o, svim dostavljenim izjašnjenjima, s ciljem utjecanja na odluku suda. U praksi se radi samo o prosljeđivanju izjašnjenja jedne strane drugoj strani i određivanju roka za moguće komentare. Riječ je o jednostavnom upravnom činu koji će produžiti postupak za najviše nekoliko sedmica. U tom kontekstu Sud ponavlja da se obaveza završetka suđenja u razumnom roku ne može tumačiti na način kojim bi se kršila druga proceduralna prava prema članu 6. (vidi *Nideröst-Huber protiv Švicarske*, 18. februar 1997., tačka 30., Izvještaji o presudama i odlukama 1997-I, i *BENet Praha, spol. s r.o. protiv Češke Republike*, br. 33908/04, tačka 141., 24. februar 2011.).

8. Sud je često utvrđivao povrede člana 6. stav 1. u predmetima koji pokreću pitanja slična onim u konkretnom slučaju (vidi, među mnogim drugim izvorima, *Milatová i drugi protiv Češke Republike*, br. 61811/00, tačke 59.-66., ECHR 2005-V; *Maravić Markeš*, citirano gore, tačke 46.-57.; i *Janáček*, citirano gore, tačke 46.-56.). Sud smatra da Vlada nije iznijela nijednu činjenicu ili argument koji bi ga mogao uvjeriti da donese drugačiji zaključak u ovom predmetu.

9. Shodno tome, primijenjeni postupak nije omogućio aplikantu da propisno učestvuje u postupku pred Ustavnim sudom i time ga je lišio pravičnog suđenja u smislu člana 6. stav 1. Konvencije. Stoga je došlo do povrede te odredbe.

PRIMJENA ČLANA 41. KONVENCIJE

10. Aplikant nije podnio zahtjev za pravičnu naknadu. Shodno tome, Sud smatra da nema potrebe da mu se dodijeli bilo kakav iznos po tom osnovu.

IZ NAVEDENIH RAZLOGA, SUD, JEDNOGLASNO,

1. *Proglašava* aplikaciju dopuštenom;
2. *Utvrdjuje* da je došlo do povrede člana 6. stav 1. Konvencije.

Sastavljeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pisanoj formi 26. marta 2024. godine, u skladu sa pravilom 77. stavovi 2. i 3. Poslovnika Suda.

Valentin Nicolescu
v.d. zamjenik registrara

Anja Seibert-Fohr
predsjednica